

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația

— PIAȚA LIBERTĂȚII BRAȘOV. —
TELEFON 226.

Abonament anual 860 lei.

Pentru streinătate 800 lei.

Anunțuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuși, cetățene, și pentru
tine, la libertate, legalitate și cinste.

„Tenacitate, consecvență și spirit de jertfă....”

„Suflet nou în România-Nouă” — este titlul unui articol, în care ziarul liberal „Viitorul” vorbind de adaptarea Românilor nou în România-Nouă preamărește „marea însemnătate a operei culturale pe care partidul liberal înțelege să o facă cu toată tenacitatea, consecvența și spiritul de jertfă ce a caracterizat totdeauna munca și lupta lui în serviciul marilor cauze românești”.

Frumoase vorbe! Dar... multă depărtare, Doamne, dela vorbă până la faptă....

Am văzut, ne-am convins și credem tenacitatea și consecvența, cari erau au caracterizat partidul liberal în acțiunile lui. A fost totdeauna tenace și consecvent în opera de a strânge și a aduna tot pe seama partidului și a favorizilor lui.

E prea mare însă distanța dintre această operă tenace și consecventă a partidului liberal și între ceea ce înseamnă spirit de jertfă. Această noțiune n-a fost cunoscută în sânul partidului liberal, ori dacă a fost cunoscută, n-a fost niciodată respectată.

A aduce dovezile acestei afirmări înseamnă a înșira rând pe rând faptele cari formează dosarul activității acestui partid.

Căci, dacă țara se frământă seracă în fața capitalului străn în băncile liberale — va recunoaște ori și cine că faptul se

datorește tenacității și consecvenței de care a dat dovadă acest partid.

Nu se poate numi însă spirit de jertfă acea calitate, care în fruntea acestui partid a scris, prin fapte, deviza: totul pentru noi, nimic pentru țară.

Bogățiile țării acaparate de mâinile liberale sunt azi un bun mort pentru țară. Din ele nu pot beneficia și nu pot gusta decât cei-ce pot certifica că sunt membrii ai partidului.

Se numește acesta spirit de jertfă?

Da, recunoaștem tenacitatea și consecvența acestui partid în cadrele intereselor de partid. E mare însă deosebirea între partid și țară.

Bogățiile acestui partid, care s-a înstăpânit pe avutul țării, au crescut și cresc mereu. Țara însă a răbdat și suferă.

Dacă această manipulare o crede „Viitorul” spirit de jertfă, atunci din cadrul concepțiilor de cari e condus lipsește cu totul noțiunea adevăratului spirit de jertfă.

Acesta este adevărul. Vorbele nu pot desmînți fapte, dar faptele desmînți vorbe.

Cuvintele „spirit de jertfă” au fost de multe ori îmbălbite de presa liberală, n-au fost însă nici odată traduse în faptă de partidul care pentru propriile-i interese a fost și totdeauna e gata să lovească în nevoile țării.

Elementul românesc în viața comercială și industrială a Ardealului.

În timpul din urmă se ridică glasuri pesimiste și în același timp revoltătoare cu privire la numărul disparent al comercianților și meseriașilor din comerțul și industriile Ardealului. Numărul Românilor față de cel al minoritarilor este de $\frac{1}{10}$ — $\frac{1}{15}$ parte și aceasta după statisticile făcute de minoritari, cari n'au interesul să ne micșoreze numărul.

Cauzele acestei stări se atribuie faptului că comercianții, fabricanții și în general toate întreprinderile din Ardeal, preferă numai meseriași minoritarilor. Lucrul acesta se explică prin faptul că începând dela cel mai mic măestru până la directori, toți sunt minoritari și streini, cari caută, cu tot prețul să plaseze pe oamenii lor.

Românii cari doresc să intre în serviciul acestor întreprinderi nu sunt primii. Și se răspunde că nu sunt locuri libere, sau li se oferă, intenționat, lefuri derizorii, așa încât descurajați pribegesc dela o întreprindere la alta, până ce în sfârșit sunt siliți să se reîntoarcă disperați la vetrele lor cu convingerea că numai satul lui e românesc, căci pe unde a umblat și și-a oferit munca, a fost privit pieziș și cu niște uitături dușmănoase, care-i spuneau par'că: ce naivitate este să caute și Românul să intre în activitatea industrială, comercială și mai ales la meserii, căci aceste îndeletniciri sunt un privilegiu numai al lor și nu vor să se împărtășească și alții, voinđ să le mențină numai pentru ei chiar în ciuda noilor împrejurări.

Când li se cer rapoarte, răspunsuri la chestionare, atunci este lucru ușor să treacă ca meseriași pe câțiva muncitori zileri români, dintre care se află — dar și aceștia în număr mic — la muncile cele mai grele și de regulă sunt mai prost plătiți, căci hârtia răbdă totul, iar de control nu prea au teamă, căci știu ei să se împace cu cei trimiși pentru control, — onoare pușinelor escepiuni.

Știm că inspectoratele muncii își fac datoria trimițând rapoartele și referatele necesare la centru, dar atunci pentru ce nu se iau măsuri dela centru silindu-se toate întreprinderile, fabricile, atelierile mari, societățile comerciale să primească un număr corespunzător de Români în serviciile lor, eventual să fie siliți să se acomodeze legi, care spune că $\frac{2}{3}$ din personalul, angajat să fie românesc.

Se știe că mai ales întreprinderile mari din Ardeal au strânse legături financiare cu Budapesta și mai curând fac pe placul Ungurilor apărând, cu îndărărire interesele economice evreo-magiare, căci la București, unde ne mai stă speranța, diferiți samsari — personalități cu influență — în schimbul unor onorari grase se grijesc,

ca să prezinte industriile respective în armonie perfectă cu interesele național-sociale.

Să privească oricine chiar la ultimii muncitori dela cele mai mici ateliere, ferăstrae până la întreprinderile mari, și se va convinge, că sunt în majoritate covârșitoare tot minoritari și streini. În schimb muncitorii români colindă orașele fără puțina de a putea primi lucru pe o durată mai lungă, siliți fiind să se reîntoarcă pe jos la vetrele lor, rupși și cu amarul de parale strănse cine știe cu ce greutăți, acasă, cheltuite zădarnic cu trenul până la orașul, localitatea unde sperau să găsească patroni mai cu inimă.

Astfel întâlnii într'o zi mai mulți feciori voinđi plecași pe jos din Braşov către Cluj. I-am întrebat unde merg. Cu capul plecat și posomorși mi-au răspuns: mergem pe linia ferată,

în sus, poate vom găsi lucru, că Braşovul asta e oraş mare, dar atâta lume tot de-a noastră fără lucru. Apoi le-am zis: mergeți pe jos?, primind următorul răspuns: dar ce să facem, căci am spesat până aci cu trenul dela Bistrița 500 Lei și acuma umblăm flămânzi, siliți fiind să ne reîntoarcem acasă....

Aproape în toate stațiunile vezi mai ales moșii noștri cutreerând orașele mari mai mult fără lucru, în schimb întreprinderile, în fața acestui boicot general față de tot cei-român, sunt de mai mari zile ocrotite fiind-că sunt industrii „naționale” și prin memoriile lor strigă ca să se protejeze prin orice mijloace aceste industrii, căci în caz contrar vor fi nevoite să concedieze muncitorii (adică și pe muncitorii minoritari și streini) și atunci va suferi industria „națională”.

Cum sunt menajate aceste întreprinderi și cum lucrează ele din punct de vedere românesc, voiu arăta într'un număr viitor.

Dacus.

Mizeriile morale ale învățătorului

II.

Voi mai aminti în treacă câteva alte chestiuni, în legătură cu subiectul ce-l tratez.

În anul 1922 toate școlile confesionale românești au fost statificate. Învățătorimea a aprobat cu mult entuziasm această măsură, deoarece ea vedea în ea un fel de eliberare de sub tutela preoților, cari de multe ori abuzau de rolul de director pe care-l aveau în conducerea școlilor. Mulți dintre aceștia s'au împăcat cu școala de stat și bine au făcut. Unii însă și azi continuă a avea o atitudine, așa zicând, ostilă față de această instituție de cultură, creind învățătorului fel de fel de mizerii, cu scopul vădit de a-l compromite în fața sătenilor, spre a putea striga pe toate cărările că școala confesională era mai bună ca cea de stat. Faptul acesta a dat naștere la multe neînțelegeri și certuri între cei doi conducători, cari ar trebui să fie întotdeauna în cele mai strânse relații de prietenie și de solidaritate căci doar amândoi au aceeași identitate de ideal: luminarea și educarea poporului nostru dela sate.

Cu durere trebuie să mărturisim, că și organele noastre școlare de multe ori ne șicanență, ca să nu zic persecută, în loc de a ne da îndrumări binevoitoare și de a ne apăra atunci când demnitățile noastre ne este în joc.

Cunosc multe cazuri, când a-nume favorizați de soartă adevărați de regimurile politice — fiindcă politica s'a vârit și în școală — după ce s'au văzut cocoși vremelnici în posturi de subvizori, revizori etc., cari nu erau de competența lor, au început o adevărată prigoană contra unor învățători pentru motive perso-

nale și politice. Și atunci să te mai miri, când alții străini de școală, ne fac anumite neplăceri!

Procedurile acestea bizantine n'ar avea ce căuta într'un stat, cu pretenții de civilizație, ca al nostru, mai ales când e vorba de o instituție așa de importantă ca școala. Ele în loc să contribuie la cimentarea legăturilor dintre învățători și superiorii lor, din contră crează neîncredere și dușmăni ascunse, cari toate contribuie la desăgerea învățământului. *Să nu sa creadă că cele ce afirm aci, sunt simple născociri. Ele sunt crude realități, de cari, cei vizați, ar trebui să se debaraseze, căci dacă acest sistem va mai continua, atunci învățătorii cei mai buni, cei mai harnici, cei mai idealisti, într'o bună zi, scârbiți de atâtea mizerii morale ce li se crează, se vor vedea siliți să părăsească această nobilă, dar spinosă, carieră. Și paguba va fi în prima linie a țării.*

Am căutat s'arăt în acest articol câteva din mizeriile morale ale învățătorului de azi. Ar fi încă multe de spus în această privință, însă nu voesc să abuzez de bunăvoința unui ziar, atât de ospitalier problemelor școlare.

Doresc numai atât ca aceste mizerii să înceteze cât mai curând, spre a nu aduce școala într'o stare haotică și anarhică, din care să nu mai poată eși.

Paloș la 8 Maiu, 1927.

Gheorghe Cernea,
înv. dir.

Congresul județean al organizației P. N. T. din jud. Cluj a fost convocat pe ziua de 23 Mai a. c.

Rolul și activitatea Soc. „Mormintele Eroilor”

In ajunul comemorării dela
2 Iunie 1927.

Primim următorul apel:

În urma războiului pentru întregirea neamului rămăneau răspândite pe tot cuprinsul țării peste 400.000 morminte de eroi.

Pentru aducerea la îndeplinire a înaltelor îndatoriri obștești față de glorioasele rămășițe pământești ale scumpilor noștri căzuți în războiu, în Septembrie 1919, s'a fondat, sub înalta ocrotire a M. S. Regina Maria, Soc. „Mormintele Eroilor”.

Atribuțiunile Societății sunt:

1. Cercetarea și descoperirea mormintelor de eroi, fără deosebire de confesiune sau origine etnică.

2. Îngrijirea mormintelor și întreținerea acestora.

3. Comemorarea eroilor prin: sărbătorirea „Zilei Eroilor”, monumente, plăci comemorative, troițe, publicațiuni, etc.

4. Execută, la cererea familiilor, exhumări de oseminte de eroi și transporturi la vatra părintească.

Pentru buna îngrijire a mormintelor de eroi — române și

străine — societatea a adopta principiul centralizării osemintelor în cimitire de onoare, organizate pe județe sau regiuni.

Până în prezent s'au organizat și întreținut peste 80 cimitire de onoare, în care sunt centralizate circa 200.000 morminte de eroi. Societatea continuă cu organizările de cimitire și centralizări, făcând apel călduros către toți bunii români, pentru a-i da un sprijin cât mai larg, spre desăvârșirea acestei pioase opere naționale.

Ziua consacrată pentru sărbătorirea și comemorarea eroilor este „Înălțarea Domnului”, care anul acesta cade la 2 Iunie 1927.

Pentru această zi, Societatea „Mormintele Eroilor” va organiza solemnități în întreaga țară, potrivit unui program aprobat de Consiliul de miniștri.

În vederea măririi fondurilor sale, Societatea „Mormintele Eroilor” a organizat cu această ocazie distribuția unor frumoase plăchete comemorative a eroismului românesc.

Dr. Miron Cristea,
Patriarh al României
Președ. Soc. „Mormintele Eroilor”.

Spitalul Oftalmologic de Stat din Braşov şi Spitalul Civil de Stat din Braşov.

No. 368/1927.

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa amatoriilor, că Spitalul Oftalmologic de Stat şi Spitalul Civil de Stat din Braşov, vor ţine în cancelaria Spitalului Oftalmologic din Str. Ecaterinei No. 4, o nouă licitaţie în zilele mai jos fixate:

La 21 Iulie 1927 ora 16 d. m. se va ţine licitaţie pentru următoarele:

1. Furnizarea de pâine—faină necesară ambelor spitale pe anul 1927.
2. Furnizarea de toate soiurile de cărnuri, Idem.
3. Furnizarea laptelui dulce, Idem.
4. Furnizarea de coloniale, Idem.

La 22 Iulie 1927 ora 16 d. m. se va ţine licitaţie pentru a provizionarea cu combustibil lemne şi cărbuni necesare ambelor spitale pe anul 1927.

Doritorii de a lua parte la aceste licitaţiuni sunt invitaţi ca în sus citatele zile şi oră să-şi prezinte ofertele d lor sigilate şi însoţite de o garanţie de 10% asupra valorii furniturilor.

Caetele de sarcini cu condiţiunile în care sunt fixate cantităţile de alimente cât şi cele de combustibil se pot vedea în ori ce zi de lucru atât în cancelaria Spitalului Oftalmologic, Braşov Strada Ecaterinei No. 4, cât şi în cancelaria Spitalului Civil Braşov, Str. Şirul Spitalului No. 13.

Licitatiunile se vor ţine în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilităţii publice.

La deschiderea ofertelor vor lua parte medici primari-directori, conducători ai Spitalelor precum şi un delegat al Inspectoratului IV Sanitar Braşov şi administratorii acestor Spitale.

Braşov, la 11 Mai 1927.
Medic Primar-Director al Spitalului Oftalmologic:

ss. Dr. Iosif Puşcariu m. p. Administrator:

ss. Z. Todoran m. p. Medic Primar-Director al Spitalului Civil:

ss. Dr. Liviu Câmpănu m. p. Administrator:

ss. Gh. Tunaru m. p. 423 1—1

Primăria comunei Satulung.

No. 427/1927

Publicaţiune

Se publică spre generală cunoştinţă că în ziua de 4 Iunie 1927 ora 9 a. m., în localul primăriei comunei Satulung se va vinde prin licitaţie publică cu oferte închise materialul lemne de brad în picioare din parchetul anului 1923/1924, pădurea comunei Satulung Seria B. 1. Kőpeegres, ramas nevândut la licitaţia ținută în ziua de 7 Maiu 1927.

Materialul ce se vinde este împărţit în 25 parcele formate dela 25%—60 m. cubi, cu preţul de 270 Lei metru cub. Parcelele se vor licita separat şi se va depune o garanţie de 10% din suma oferită.

Vânzarea se va face conform regulamentului de licitaţiuni şi cu aplicarea condiţiunilor generale pentru exploatarea pădurilor Statului, publicate în Monitorul Oficial No. 106 din 12 Aug. 1922 cum şi cu condiţiunile speciale de care amatorii pot lua cunoştinţă dela Ocolul Silvic Săcele şi dela Primăria comunei Satulung.

Satulung, la 8 Maiu 1927.

Primar: Notar:
I. Bucurenci. Gh. Comşa.
422 1—1

AVIZ!
Domnii proprietari de case, Arhitecţi, Constructori şi Zugravii.
RENOVAREA FAŢADELOR
cu schele din scări repede ridicate
şi împurţarea lor; precum izolări contra egrasiei zidurilor
LUDOVIC SCHMIDT CONSTRUCTOR AUTORIZAT
Braşov, Strada Lungă 118.
324 6—6

Mica publicitate

De vânzare Casă nouă cu grădina la poartă frumoasă, Str. Căcova de Mijloc No 46. Informaţiuni Str. Bis. Române No. 31 I. Oprescu. 323 3—3

Se caută o dactilografă în tr'un Brou avansat. Se preferă îndeosebi cele cari au mai fost în etari Brou-uri. Informaţiuni la Administraţia Găzetei Transilvaniei. 415 2—3

De închiriat odăi mobiliate, prăvălie, baie, electrică şi dependente. Informaţiuni Ioan Voicu, Str. Tintaşlor 21 C) 420 2—2

De vânzare o casă nouă familiară în apropiere de centrul oraşului, la aer curat şi în lumina soarelui. Informaţiuni la Administraţia ziarului. 421 2—3

S'a pierdut livretul militar şi un paşaport. Cel ce l-a găsit este rugat a le trimite pe adresa Gheorghe Son, comuna Chihaş jud. Treiscaune. 429 1—1

De vânzare din mână liberă o casă constătoare din 6 încăperi, pivniţă, grădina cca 500 m. cu esire la promenada de sub Tâmpa eventual, de închiriat. Informaţiuni Str. Curmăturii 52 a) la proprietar. 424 1—6

No. 2689/1927.

Publicaţie de licitaţie

Subsemnatul portărel prin această publică că în baza deciziunii No. G. 3234—1926 a Judecătoriei de ocol Braşov în favorul reclamantului Ioan Olscher rear, prin avocatul dr. Ernest Kovácsy din Braşov pentru încasarea creanţei de rest 4754 lei şi acc. se fixează termen de licitaţie pe ziua de 25 Maiu 1927 orele 3 p. m., la localul în Braşov, Str. Precup No. 2 unde se vor vinde prin licitaţiune publică judiciară mobile de casă, lemne şi alt în valoare de 9800 lei.

In caz de nevoite şi sub preţul de estimare.

Braşov, la 4 Maiu 1927.
D. A. Popescu,
428 1—1

Locuri pentru clădit

lângă goseaua Sâmpetru, între Industria Aeronautică Română şi Gara de triaj, se vând cu preţuri convenabile. Informaţiuni la:

FRITZ GROSS
Strada Lungă 57
sau
Strada Spitalului 38

„URANIA” Societate de Asigurare şi Reasigurări
Reprezentanţa Generală pentru Transilvania
Brasov, Piata Libertăţii No. 23

Căsuţa poştală 90. Telefon 226.
Asigurări de viaţă, incendiu, grindină (piatră), furt prin spargere, accidente şi auto-casco, în cele mai avantajoase condiţiuni, cu taxele cele mai reduse.

SOSIREA ŞI PLECAREA TRENURILOR, GARA BRAŞOV

VALABIL DE LA 15 MAI 1927.

Sosirea la Braşov.		Plecarea din Braşov.	
Dela Bucureşti:		Spre Bucureşti:	
Acceleratul	noaptea 1 ore 26 min.	Personalul	noaptea 12 ore 15 min.
Expresul	2 " 24 "	Expresul	3 " 59 "
Personalul	dimineaţa 4 " 28 "	Acceleratul	dimineaţa 4 " 56 "
Acceleratul	11 " 30 "	Personalul	6 " 53 "
Orient express	d. a. 1 " 13 "	Expresul	d. a. 12 " 01 "
Personal	2 " 55 "	Personalul	" " 2 " 29 "
Expresul	5 " 57 "	Orient expres	" " 5 " 34 "
Personal	seara 10 " 05 "	Acceleratul	" " 7 " 10 "
Personal	Dela Sinala. dimineaţa 8 ore 30 min.	Personalul	Spre Sinala. după amiazi 6 ore — min.
Expres	Dela Oradea-Mare: noaptea 3 ore 44 min.	Expres	noaptea 2 ore 40 min.
Personal	dimineaţa 6 " 20 "	Personalul	dimineaţa 4 " 59 "
Personal	d. a. 2 " 06 "	Acceleratul	a. m. 11 " 45 "
Acceleratul	" 6 " 54 "	Personalul	3 " 16 "
Personal	noaptea 11 " 56 "	Personalul	seara 10 " 32 "
Acceleratul	Dela Arad: dimineaţa 4 ore 40 min.	Acceleratul	Spre Arad: noaptea 1 ore 44 min.
Expresul	" 11 " 44 "	Orient expres	d. a. 1 " 25 "
Orient	d. a. 5 " 20 "	Expresul	" 6 " 15 "
Personalul	Dela Sf. Gheorghe şi Breţcu: dimineaţa 11 ore 20 min.	Personalul	Spre Sf. Gheorghe şi Breţcu: dimineaţa 7 ore 40 min.
Personalul	d. a. 5 " 25 "	Personalul	d. a. 7 " 15 "
Personalul	Dela Madefalău: (Petru Rareş) d. m. neaşa 7 ore 37 min.	Personalul	Spre Madefalău: (Petru Rareş) dimineaţa 6 ore 35 min.
Personalul	d. a. 2 " 10 "	Personalul	d. a. 3 " 45 "
Personalul	noaptea 11 " 25 "	Personalul	seara 8 " — "
Tren mixt	Dela Făgăraş: dimineaţa 7 ore 20 min.	Tren mixt	Spre Făgăraş: d. a. 7 ore 12 min.
Personalul	Dela Sibiu: d. a. 2 ore — min.	Personalul	Spre Sibiu: dimineaţa 6 ore 50 min.
Tren mixt	d. a. 6 " 30 "	Tren mixt	d. a. 12 " 30 "
Tren mixt	Dela Zărneşti: dimineaţa 6 ore 26 min.	Tren mixt	Spre Zărneşti: dimineaţa 7 ore 25 min.
Tren mixt	d. a. 1 " 05 "	Tren mixt	d. a. 3 " 55 "
Tren mixt	s. a. a. 8 " 20 "	Tren mixt	seara 9 " 20 "

